



## KORRALDUS

14.04.2023 nr DM-122550-14

### Geoloogilise uuringu loa nr L.MU/518521 andmine Piiri uuringuruumis

#### 1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja lähtuvalt OÜ MERKO KAEVANDUSED geoloogilise uuringu loa taotlusest, **otsustan:**

**1.1. Anda OÜ-le MERKO KAEVANDUSED Piiri uuringuruumi geoloogilise uuringu luba nr L.MU/518521 (lisatud) kehtivusajaga 2 aastat.**

**1.2. Antavale loale kanda järgnevad täiendavad tingimused:**

- 1.2.1. Geoloogilise uuringu teostajal tuleb teavitada Riigimetsa Majandamise Keskuse Raplamaa metsaülemat e-posti teel välitööde tegemisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
- 1.2.2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

**1.3. Käesolev korraldus jõustub teatavakstegemisest.**

Geoloogilise uuringu luba nr L.MU/518521 on kättesaadav Keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS <https://kotkas.envir.ee/>.

#### 2. ASJAOLUD

OÜ MERKO KAEVANDUSED (registrikood 14872152, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Järvevana tee 9g, 11314) esitas Keskkonnaametile Piiri uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi ka *uuringuluba* või *luba*) taotluse. Esialgne taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*) 02.01.2023 nr DM-122550-1 all. Nõuetele vastav taotlus on registreeritud KOTKAS-es 27.01.2023 nr DM-122550-4 all.

Taotletav Piiri uuringuruum asub Rapla maakonnas Märjamaa vallas Pajaka külas katastriüksusel Vardi metskond 6 (katastritunnus 50401:001:0026). Katastriüksuse omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Keskkonnaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa

Majandamise Keskus.

Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 23,28 ha (katastriüksuse pindala on kokku 272,33 ha). Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 14 uuringukaeveõõnt. Uurimissügavus on kuni 10 m. Uuritavaks maavaraks on täitekruus. Hinnanguline maavara kogus, arvestades kaevandamiskadusid on 500 tuh m<sup>3</sup>. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond on taotluse kohaselt vastavalt kvaliteedile teede- ja üldehitus. Taotletava loa kehtivusaeg on 2 aastat. Uuringu teostaja on OÜ MERKO KAEVANDUSED.

Taotlust on kontrollinud Keskkonnaamet ja maavarade registri vastutav töötaja (Maa-amet) (09.01.2023 kiri nr 9-3/23/94-2 ja 01.02.2023 kiri nr 9-3/23/94-4). Parandatud taotlus vastas nõuetele.

Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 1 lg 3 kohaselt kohaldatakse MaaPS-is ettenähtud haldusmenetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) sätteid, arvestades MaaPS erisusi.

MaaPS § 30 lg 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 01.02.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja 01.02.2023 kirjaga nr DM-122550-6.

Transpordiamet palus 02.02.2023 e-kirjaga olla Piiri uuringuruumi uuringuloa menetlusse kaasatud (registreeritud KOTKAS-es 02.02.2023 nr DM-122550-9 all).

MaaPS § 27 lg 3 sätestab, et loa andja saadab uuringuloa taotluse uuringuruumi ja selle teenindusala asukoha riigivara valitsejale, kes annab nõusoleku riigile kuuluva kinnisasja kasutamiseks või keeldub selle andmisest 30 päeva jooksul taotluse saamisest arvates.

Keskkonnaamet küsis riigivara valitseja nõusolekut riigile kuuluva kinnisasja kasutamiseks 01.02.2023 kirjaga nr DM-122550-7. Keskkonnaministeerium andis nõusoleku alljärgnevatel tingimustel (tsiteeritud):

1. Uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel Riigimetsa Majandamise Keskuse Raplamaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette.
2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

Keskkonnaministeeriumi vastus on registreeritud KOTKAS-es 16.03.2023 nr DM-122550-11 all. Keskkonnaamet on nimetatud tingimustega arvestanud ning lisas need loa täiendavate tingimuste hulka.

MaaPS §-s 27 lg 4-6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloa andmiseks ei esine.

Kooskõlas MaaPS § 27 lg-ga 7 saatis loa andja uuringuloa taotluse 01.02.2023 kirjaga nr DM-

122550-8 arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse (edaspidi *KOV*) üksusele, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates.

KOV üksus (Märjamaa Vallavolikogu) nõustus 21.02.2023 otsusega nr 102 (digiallkirjastatud 22.02.2023) geoloogilise uuringuga Piiri uuringuruumis.

KOV otsus on registreeritud KOTKAS-es 28.02.2023 nr DM-122550-10 all.

Kooskõlas MaaPS § 1 lg-ga 3, HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet 27.03.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks uuringuloa kohta tehtava otsuse eelnõu ning andis 27.03.2023 kirjaga nr DM-122550-12 menetlusosalistele teada haldusakti eelnõu valmimisest. Huvitatud isikul ja isikul, kelle õigusi võib kavandatav tegevus puudutada, on õigus alates avalikustamisest kuni määratud tähtajani esitada Keskkonnaametile loa taotluse või loa eelnõu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid

Põllumajandus- ja Toiduamet teavitas Keskkonnaametit, et neil ei ole otsuse eelnõu kohta täiendavaid ettepanekuid ega vastuväiteid (registreeritud KOTKAS-es 30.03.2023 nr DM-122550-13 all).

KOV üksus määratud tähtjaks vastust ei esitanud ning Keskkonnaamet luges kooskõlastuse antuks (HMS § 16 lg 2).

### **3. KAALUTLUSED**

MaaPS § 4 lg 2 sätestab, et maavara geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö. MaaPS § 17 lg 2 järgi on geoloogiline uuring lubatud geoloogilise uuringu loa alusel. MaaPS § 27 lg 1 järgi esitatakse uuringuloa saamiseks loa andjale taotlus. MaaPS § 26 kohaselt annab uuringuloa Keskkonnaamet.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS-le ning pidas andmeid piisavaks loa menetlemiseks.

Riigilõiv 400 € on tasutud 02.01.2023 riigilõivuseaduse § 136<sup>1</sup> lg 1 kohaselt.

Geoloogilise uuringu käigus planeeritud tööd on kooskõlas MaaPS § 20 lg-ga 2.

Geoloogilise uuringu loa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja (Maaamet) (09.01.2023 kiri nr 9-3/23/94-2 ja 01.02.2023 kiri nr 9-3/23/94-4).

Taotletava uuringuruumi teenindusalal ei ole kattumist maavarade registris arvel oleva maavaravaruga. Taotletava uuringuruumi teenindusalast ~1,4 km kaugusel loodes asub Nurme II kruusakarjääri mäeeraldis (loa nr KL-513920, loa omaja AS TREV-2 Grupp).

Taotletava uuringuruumi teenindusala kattub täielikult maaparandussüsteemiga Russalu2 (TP-712), mille kood maaparandussüsteemide registris on 5110790010010001.

Avalikus kasutuses oleva kohaliku Pajaka – Napanurga tee (nr 5040009) äärmise sõiduraja välimine serv asub taotletava uuringuruumi teenindusala idaservast kuni 4,0 m kaugusel.

Rail Balticu raudtee kavandatav trassikoridor asub taotletava uuringuruumi teenindusalast ~20,3 km kaugusel idas.

Uuringuruumi teenindusala ei kattu ühegi kaitsealuse liigi leiukoha, kaitseala või Natura alaga.

Taotletava uuringuruumi teenindusala vahetus läheduses asub II kategooria kaitsealuse liigi eesti soojumikas (*Saussurea alpina subsp. esthonica*; Eesti looduse infosüsteemi kood KLO9309644) kasvukoht. Geoloogilise uuringuga kasvukohta ei mõjutata, kuid kaevandamisloa taotlemisel tuleb hinnata planeeritava karjääri mõju eesti soojumika ehk niiske kasvukoha liigi kasvukoha veerežiimile ja liigi seisundile.

Veidi kaugemale (185 m uuringuruumi servast) jääb Pajaka koldja selaginelli püsielupaik (EELIS kood KLO3002643 ja pindala 14 ha), kus on lisaks eesti soojumika leiukohale (EELIS kood KLO9309644) ka lõhnava käoraamatu (*Gymnadenia odoratissima*) ja koldja selaginelli (*Selaginella selaginoides*) leiukohad (EELIS koodid vastavalt KLO9341425 ja KLO9340679). Kõik nimetatud liigid kuuluvad II kaitsekategooriasse. Karjääri planeerimisel tuleb hinnata mõjusid ka sellele püsielupaigale.

Looduslikult esinevate lindude osas kehtib looduskaitseseadus § 55 lg 6<sup>1</sup>.

Geoloogilise uuringu läbiviimisel kasutatakse taotluse seletuskirja kohaselt tehnikat, mis on läbinud perioodilise tehnilise ülevaatuse ja ei kasutata keskkonnaohtlikke materjale. Geoloogilise uuringuga ei reostata põhjavett ega tekitata normatiive ületavat müra või tolmu. Geoloogilised välitööd toimuvad lühiajaliselt ning ainult päevasel ajal. Uuringuruum asub nõrgalt kaitstud põhjaveega alal. Nõrgalt kaitstud põhjaveega alad lähtuvad geoloogilisest ehitusest, kui paks on pinnakate ja nimetatud alad hõlmavad ca pool Eestist. Põhjavee kaitstusele on kõige suuremaks ohuks põllumajandus (väetiste, sõnniku ja taimekaitsevahendite kasutamine) ning reovee vale käitlus. Seega geoloogiline uuring ei ohusta põhjavee kaitstust. Riigivara valitseja tingimus geoloogilise uuringu käigus tehtava raie kohta on tüüptingimus ning reaalselt geoloogilise uuringu käigus vajadust ulatusliku raie järgi üldjuhul ei ole. Kui üldse, siis teostatakse raiet uuringumasinade liikumise tarbeks minimaalses mahus. Kõik uuringupunktid likvideeritakse koheselt pärast proovide võtmist ning korrastatakse nende ümbrus. Uuringuruumi nõuetekohast korrastamist kontrollib Keskkonnaamet.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa

olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lg 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi ka *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lg-s 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lg-s 2<sup>1</sup> viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6<sup>1</sup> lg-s 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. MaaPS § 26 kohaselt annab geoloogilise uuringu loa Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

Geoloogiline uuring ei kuulu KeHJS § 6 lg-ga 1 sätestatud olulise keskkonnamõjuga tegevuste hulka, sama §-i lg-ga 2 sätestatud otsustaja eelhinnangut vajavate valdkondade loetellu ega Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ hulka. Seega taotletava tegevuse puhul ei ole eelhinnangu andmine ega *KMH* algatamine vajalik.

MaaPS § 28 lg 5 kohaselt tuleb juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmeladustuskohasid ja jäätmehoidla jäätmeseaduse § 35<sup>2</sup> tähenduses uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava. Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse jäätmeseaduse §-ga 42<sup>1</sup> kehtestatud nõuetest.

Taotluse seletuskirja kohaselt ei teki kavandatava uuringu käigus kaevandamisjäätmeladustuskohasid.

Jäätmeseaduse § 7<sup>1</sup> lg 4 alusel sätestatud kaevandamisjäätmeladustuskohasid tehtavaid toiminguid reguleerivaid sätteid ei kohaldata muuhulgas maavara uuringute tulemusena tekkinud jäätmeladustuskohasid, kui need jäätmeladustuskohasid ei teki otseselt nimetatud toimingute tulemusena. Selliseid jäätmeladustuskohasid ei käsitleta kaevandamisjäätmeladustuskohasidena ning nende suhtes kohaldatakse üldisi jäätmeladustuskohasid nõudeid.

Geoloogilise uuringu läbiviimiseks puudub vajadus ka jäätmeseaduse § 35<sup>2</sup> sätestatud jäätmehoidla rajamiseks. Geoloogilise uuringuga Piiri uuringuruumis ei teki jäätmeseaduse § 2 lg 1 ja 2 mõistes jäätmeladustuskohasid.

MaaPS 35 lg 2 p 1 sätestab, et uuringuloa andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest üldgeoloogilise uurimistöö, uuringu või kaevandamisjäätmeladustuskohasid käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning OÜ MERKO KAEVANDUSED ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmeladustuskohasid käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri andmed seisuga 24.03.2023).

MaaPS § 17 lg 3 ja 4 järgi võib üldgeoloogilist uurimistööd ja geoloogilist uuringut korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik. Üldgeoloogilise uurimistöö loa või uuringuloa alusel võib hüdrogeoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 p 1 kohane tegevusloa.

Geoloogilise uuringu teostaja on OÜ MERKO KAEVANDUSED (registrikood 14872152, aadress Harju maakond, Tallinn, Kesklinna linnaosa, Järvevana tee 9g, 11314).

MaaPS § 35 lg 1 p 9 alusel keeldutakse geoloogilise uuringu loa andmisest kui loa andmine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“. Riigi huvi esinemist või puudumist analüüsitakse vastavalt Keskkonnaministeeriumi kantsleri 13.06.2013 käskkirjaga nr 610 kinnitatud juhendile „Juhend riiklike huvide kaalumiseks ehitusmaavarade kaevandamis- ja uuringulubade taotluste menetlemisel lähtuvalt varustuskindluse tagatusest“ (edaspidi *juhend*).

Keskkonnaamet analüüsis, kas taotletava uuringuruumi teeninduspiirkonnas on tagatud samaväärse maavara varustuskindlus. Varustuskindlus näitab, kui kauaks võimaliku tulevase mäeeraldise teeninduspiirkonnas varem antud lubadega kaevandada antud maavaravaru jätkub, arvestades viimase 5 aasta keskmist kaevandamismahtu. Mäeeraldise optimaalseks teeninduspiirkonnaks loetakse 50 km raadiuses mäeeraldist ümbritsevat ala, sõltumata haldusjaotusest ja arvestades reaalseid veokauguseid ning veoteede tehnilist seisukorda. Lubadega kaevandamiseks antud varu peetakse piisavaks, kui varu jätkub vähemalt 10 aastaks. Kui analüüside tulemusel selgub, et varem kaevandamiseks antud mäeeraldiste piires kaevandatav jääkvaru rahuldab taotletava mäeeraldise teeninduspiirkonna vajadused kaevandamiseks taotletava maavara osas enam kui 10 aastaks, siis loetakse taotlus riigi huviga vastuolevaks.

Taotletava Piiri uuringuruumi teeninduspiirkonda (50 km raadiusesse, sh ei ole arvestatud reaalseid veokauguseid) jääb hetkel 7 täitekruusa varuga karjääri. Nende karjääride täitekruusa kaevandatav jääkvaru seisuga 24.03.2023 on kokku ligikaudu 1727 tuh m<sup>3</sup>. Viimase 5 aasta keskmiste kaevandamismahtude põhjal kaevandatakse piirkonnas igal aastal ligikaudu 59 tuh m<sup>3</sup> täitekruusa. Seega on piirkonna varustuskindlus tagatud ligikaudu 29 aastaks.

Taotletava uuringuruumi teeninduspiirkonda jäävate mäeeraldiste kaevandatav jääkvaru rahuldab vajadused taotletava maavara osas rohkem kui 10 aastaks. Kuna geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise keskkonnaluba, on geoloogilise uuringu loa taotlemine ja uuringu teostamine taotleja enda risk ning kulu. Geoloogilise uuringu tegemine ja varu arvele võtmine keskkonnaregistri maardlate nimistus ei anna taotlejale kaevandamise õigust, kuid annab juhendi kohaselt riigile maavarade otsingu ja uuringu seisukohalt olulist informatsiooni, mistõttu uuringute tegemine ei ole vastuolus riigi huviga.

MaaPS § 35 all toodud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

HMS § 3 lg 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja –vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutlusõiguse alusel (HMS § 5 lg 1). Kaalutlusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutlusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi

asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lg 2). Haldusakti kõrvaltingimused määratakse vastavalt HMS §-le 53. Keskkonnaministri 09.01.2020 määruse nr 1 § 4 lg 3 alusel märgitakse loa lahtrisse „Täiendavad tingimused” nõuded, mis seatakse maapõue kaitse tagamiseks ning maapõue kasutamisest inimese tervisele, varale ja keskkonnale põhjustatava mõju vähendamiseks ja vajaduse korral muud täiendavad nõuded. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele. Täiendavad tingimused on uuringuloale kantud lähtuvalt käesolevas korralduses toodust.

Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmete seadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loal täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise keskkonnaluba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärast ootust kaevandamisloa saamiseks.

## **VAIDLUSTAMINE**

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Martin Nurme  
juhataja  
maapõuebüroo

Lisad:

1. Geoloogilise uuringu luba
2. Uuringuruumi teenindusala plaan.pdf

Viktoria Burtin 5688 5603 (maapõue)  
viktoria.burtin@keskkonnaamet.ee

Rita Miller 5301 1496 (loodushoiutööd)  
rita.miller@keskkonnaamet.ee